

מהפכת השו"ב

הוא היה אז רק נער, תלמיד הישיבה התיכונית ברעננה, אבל הריקנות שחש ניקרה בו ללא הרף. חבריו הטובים מתחזקים, והוא עדיין פוסח על שתי הסעיפים. שומע מוזיקה חסידיית, קורא ספרי אמונה, אבל מאידך חי גם את התרבות האמריקאית, את המותגים והג'ינסים, את הכוכבים והסרטים. הוא החליט לעשות מעשה.

בוקר אחד הוא הבין שכדי לעשות צעד רוחני נוסף עליו לשנות את האווירה שבה הוא חי, והמשמעות היא "לגייס" את חדרו הפרטי בבית. ראשונה נפלה מהקיר ירדנה ארזי. אחריה הוסר הפוסטר של שחקן הקולנוע סילבסטר סטאלון, ובהמשך מצאו את דרכם לפח האשפה כרזות של זוג האחים המתאבקים ואן-אריק. הבאים בתור היו התקליטי טים והקלטות. הוא כמעט שמע את סולני להקת 'משינה' מנסים לשכנע אותו שלא להיפרד מהם לצמיתות. מול הקלטות של אריק איינשטיין התלבט זמן ממושך, ולבסוף הותיר אותן על המדף. לנגד קירות החדר החשופים והכרוניות הריקות גמלה בו החלטה למלא הכול בתוכן חדש, כזה שמתאים יותר לתפנית שהלכה והעמיקה בחייו: החדר נמלא בדיוקנאות של הרב קוק, הרבי מלובביץ', הרב צבי יהודה, לוח שנת של בני עקיבא וציור של ירושלים מעורטר בפסוקים. על המדפים הונחו קלטות של אברהם פריד, מרדכי בן דוד ופרחי מיאמי. הוא ידע שהעיצוב החדש הוא

רק תיקון חיצוני, אבל קיבל ממנו כוחות להמשך החיפוש והתיקון הפנימי.

המדריכים הפכו לר"מים

הנער המתלבט והמחפש מרעננה הפך לר"מ במכינה הקדם צבאית 'בני דוד' בעלי, וכיום הוא מלמד בחורים שבאו מרקע דומה לשלו ומבקש להתוות להם את הדרך שסלל לעצמו. הרב נתנאל אלישיב (40), אב לשבעה ותורשב עלי, לא הסתפק בחניכיו במכינה, ולאחרונה הוציא את הספר 'קשה יש רק בלחם' (ספרי 'נגה') שמשותף את כלל הקוראים בהיסטוריה האישית שלו. אבל המטרה, הוא אומר, לא הייתה כתיבת ביוגרפיה סתמית. הספר מגולל את קורותיה של החבורה שצמחה יחד עם הרב אלישיב בשבט 'המבשר' בסניף בני עקיבא רעננה, או סניף מרכזי ומשפיע. בין החברים היה גם רס"ן רועי קליין הי"ד, שנהרג במלחמת לבנון השנייה. הספר משרטט את לבטי הנעורים, ובין התעלולים וההוויה של הסניף מתרקמת אט אט חבורת צעירים שבחרת לנטוש מאחוריה את הדתיות הבינונית והפשוטת שאליה הורגלו בבית ובסביבה החברתית, ולהתקדם אל בנייה רוחנית בתוך עולם של תורה.

"כשהתחלתי לכתוב את הספר, לפני כשנתיים, לא ידעתי בעצמי מה המטרה שלו, האם הוא סתם ספר לילדים

או לחברים או שיש בו משהו מעבר", הוא מספר, "אבל אז חשבתי שיש בו משהו, כי במבט לאחור קרה משהו טוב לחבורה שלנו. אני כל החיים מנסה לחנך אנשים לרוח שהייתה בנו, ולא קל להגיע אליה. זה חיבור עמוק בין התורה לבין כוחות חיים חזקים, לזה אני מחנך פה במכינה".

בפרספקטיבה של שנים, גילו הרב אלישיב וחבריו מהסניף כי מי ששימשו מדריכים או הפכו לימים לדמויות חינוכיות ותורניות בשדה הארצי. כך למשל הרב רן בן משה, מייסד המכינה בבית רימון וכיום ר"מ בישיבה בצפת, מדיריך נוסף הפך לר"מ בישיבה גבוהה, ומדריך שלישי בשם אילן היה למפקד סירת גולני ושימש כמח"ט. גם בין חניי כי השבט ניתן למצוא כאלה שהמשיכו בעולמה של תורה ומשמשים כיום במשרות רבניות. "האנשים שחינכו אותנו היו אנשי מעלה - תורה ומעשה. נשבה שם רוח טובה. נייסיתי לחשוב מה היה שם ולמה כל כך קשה לחנך לזה היום.

לכן חשבתי שיש פה משהו מעבר לאישי. אנשים בסביבתי ותלמידים שקראו את הדברים הרגישו שהם מזדהים, וכך התגלגל הספר".

הרב אלישיב רואה בין דפי הספר השתקפות של ארבעה שלבים "של תשובה בלי

הם היו קבוצה מגובשת בשבט 'המבשר' בסניף בני עקיבא רעננה, לפני כחצי יובל שנים ■ סביב הפעילות בסניף הלכה והתגבשה אצלם דרך חדשה, כזו שהותירה מאחור את הפשרנות הדתית והעדיפה את עולם הישיבות ■ אחד מבוגרי השבט, הרב נתנאל אלישיב, ר"מ במכינה בעלי, מגולל את סיפור אותן שנים בספר חדש, ומסביר כי על רקע זרמי העומק הרוחשים במגזר הדתי, הסיפור המקומי הופך לאקטואלי מתמיד

חגית רוזנבאום /// צילום: אפי עטיאס

הטפה, כהגדרתו, שלדבריו משותפים לכל בני הדור: "יש את שלב הילדות עם תמימות, בלי תסביכים וגם בלי יותר מדי עומק תורני. שמחת חיים וכוחות. לאחר מכן מגיע שלב הריקנות, בו אתה מחפש משהו מעבר. השלב השלישי הוא התחברות לערכי הלאומיות, התחייה ועוד. בשלב האחרון מגיעים התורה, וכזו שמחוברת לחיים. דרך הסיפורים בספר אני מנסה לשרטט את התהליך הרוחני".

תובנה נוספת שהתגבשה אצלו מהסיפור האישי מחד ומהעבודה החינוכית מאידך היא סרגל הזמן של התהליכים שעובר הנוער: "היום מקובל לחשוב שהתהליך הזה מתחיל אצל בני הנוער בגיל 18, כשהם הולכים לשיבה. אז הם נהיים רציניים. אבל אנחנו נהיינו רציניים בגיל התיכון. לדחות את התהליך לגיל 18 זה מאוחר מדי, זו טעות לחשוב שהחיים התורניים מתחילים בגיל הזה. השנים שלפני כן יקרות לעיבוד ולבניין האישיות. אפשר לחיות חיי נעורים בעוצמה ובשמחה, יחד עם התקדמות רוחנית".

אתה מתאר בספר כיצד נמשכת בשלב ראשון לאידיאה הלאומית - הצטרפת לנוער 'התחיה', השתתפת בהפגנות בצמתים ועוד. רק לאחר מכן, ואולי בעקבות זאת, התפתחה גם המשיכה לעולם התורה. מדוע?

"דרך ארץ קדמה לתורה. הערכים הלאומיים שייכים לדרך ארץ. אכפת לך מה מקום שאתה חי בו. זו מדינה שבה אנשים נתבעים לשלם מחיר על חירות ועצמאות. זה משהו שקיים סביבך כל הזמן, ולהישאר אדיש אליו זה חוסר דרך ארץ. לי גם היה יתרון בכך שעליתי מחו"ל, ולכן לא לקחתי כמונח מאליו את זה שיש לנו מדינה. לצד קשיי הקליטה, שמחתי שיש לנו מדינה ובית".

אתה גדלת בחברה מעורבת, שחיה את התרבות המערבית כמונחים רבים. בכל זאת, דווקא שם התעצבה אצלך האישיות

התורנית. כיום אתה מתגורר בעלי בקהילה תורנית. האם היית רוצה שילדיך יעברו את המסלול שלך על מנת להגיע לאותה תוצאה, או שאתה מעדיף לשמור אותם במקום התורני כתשתית חינוכית?

"לפעמים דווקא הלחץ שלנו, ההורים התורניים, להפיל על הילדים את כל מה שהי פסדנו, גורם ההפך. זו הדילמה שלנו כהורים: מחד אנחנו לא רוצים שהילדים יעברו את כל חשיפת היתר שעברנו, את המאבק המתמיד בין הדתיות לחילוניות. מאידך, מרוב רצון לתת אנחנו קצת חונקים, ואז משלמים מחיר. אני נבנית דווקא מהרבגוניות, מהעיונות, אבל היו אחרים מימינו ומשמאלי שבגלל זה איבדו קשר לתורה. איך עוזרים לילדים להי תמודד בלי ללכת לאיבוד? זו שאלה שאין לה מענה בספר, אבל אם רק הצפנו את השאלות הללו דרך הספר, עשינו משהו".

במחשבה שנייה, הרב אלישיב מנסה לעצב נוסחה שתוכל לעמוד באופן מסוים במבחן התוצאה. הוא מסתמך על מאמר הגמרא לפיו כאשר ישנו רצף של שלושה דורות של לומדי תורה במשפחה - התורה ממשיכה לחזור על אכסניה שלה. "שאלתי את עצמי תמיד מדוע דווקא שלושה דורות? חשבתי על כך שתמיד יש נטייה לעשות מרד בכיוון ההפוך לזה של ההורים. אם כך, ייתכן שדור מסוים ילך בכיוון התורני, אבל זה יהיה רק מרד בדור ההורים. אבל אם יש במשפחה שלושה דורות ברצף של תורה, סימן שמדובר פה בחיבור עצמי אמיתי לתורה, ולא בתהליך פסיכולוגי".

האינתיפאדה כמעורר רוחני

תקופת הנערות מתוארת בספר כמרדף בלתי פוסק אחרי מותגים, בילויים ועוד. מה הייתה הנקודה שחוללה בך את המפנה לכיוון התורני?
"את שואלת כאילו זה דבר מפתיע ולא

צפוי וטבעי שמהו תפס אותי. אני שואל הפוך: איך יכול להיות שאנחנו מפגישים את ילדינו עם התורה והם לא נדלקים? הדבר הטבעי הוא שאדם מישראל ירצה להתחבר למורשתו. לכן צריך לשאול למה זה לא קורה מספיק". ובכל זאת, הוא ניאות לזהות כמה גורמים שחוללו בו את השינוי: "קודם כול, דוגמה אישית. היו לנו מדריכים שראינו אותם אחר כך צומחים בעולם התורה והם שמרו איתנו על קשר. זה מאוד חשוב", וכאן הוא מוסיף בקשה לדור הצעיר: "מדריכים צריכים לדעת שיש להם אחריות והשפעה גדולה בסניף, והם צריכים לשמור על קשר. לא להימלט על נפשם ולהתנתק".

הגורם השני היו דווקא חיי השפע בעיר הגוש-דניתי: "החיים החומריים היו טובים ונוחים בסך הכול, ואיפה שיש סיפוק בתי חום החומרי - גובר הסיכוי שאדם יחפש משהו מעבר. כי כשיש לך הכול, אתה מריגיש ריקנות, אתה שואל בשביל מה כל זה?". גורם נוסף, אותו מלווה הרב אלישיב באניחה מסוימת, הוא מה שהוא מכנה "האחדות בעולם התורה הציוני-דתי". "בתקופה שלנו הייתה אחדות יחסית בעולם התורה הציוני, והיא שידרה שדר יותר בריא לנוער. הייתה אחווה בעולם הישיבות. גם השוני היה בתוך המשפחה. כשעולם התורה מאוחד - קל יותר להתחבר. לנוער יש הרבה אמון ברבנים, ולכן כשהרבנים פוסלים זה את זה - הנוער מאמין לכולם, וזה מחליש. כי אתה נכנע צריך לעשות צעד אמיץ, ובמצב הזה אתה שואל את עצמך בשביל מה".

גם הערכים הלאומיים, לדברי הרב אלישיב, משמשים זרו משמעותי להתפתחות הרוחנית. "זה מה שלימד הרב קוק: ערכים לאומיים בעם ישראל אי אפשר להפרידם מהתורה, בסוף זה מוביל אותך לשם. גם במערכת הציבורית רואים שכשיש חיבור לערכים לאומיים, יש יותר יחס אוהד ליהדות". בספר הוא מתאר את האירועים הלאומיים

שהתרחשו בתקופתו, כמו פרוץ האינתיפאדה או מלחמת המפרץ, כמבוא להעמקה רוחנית. "לדעתי, היום אנחנו ממשכים לקטוף את הפירות הרוחניים של האינתיפאדה השנייה. איפה שיש מסירות והקרבה, תהליכים של סבל וכאב, יש השפעה על נפשות צעירות. למשל, אחרי מבצעי לחימה וחללים שנפלו, רואים עלייה במוטיבציה לגיוס דווקא ליחידות שנפגעו. כי אנשים רואים מסירות נפש ולא יכולים להישאר אדישים כלפיה. במקביל זה גורם גם לטלטלה רוחנית ולמחשבות".

מנקודת המבט שלך היום כמשתייך לזרם התורני, איך אתה מתייחס לתנועת בני עקיבא? מהו, מחד, זה מקום שגידל רבים כמון לתורה, ומאידך התנועה אינה חפה מבעיות הלכתיות, כגון עירוב בין המינים וכדומה.

הרב אלישיב מגן על כור מחצבתו: "אצל בני עשרים פלוס ומעלה מקובל להתייחס בצניניות לבני עקיבא. המכונים 'לייט' טוענים נגד הערכים שלה, והתורניים אומרים שהיא אינה מספיק תורנית. אף פעם לא ירקתי לבאר ששתיתי ממנה. תמיד ציינתי לחיוב את בני עקיבא. אם לא בני עקיבא, אני כמי שהיה מרדן ולא התחבר ללימודים, הייתי ברחובות. אז אני, עדיין בגישה המיושנת, טוען: בני עקיבא היא תנועת התשובה הגדולה ביותר בישראל. בסך הכול היא עולה ומתקדמת". את ההאשמות שמטילים בתנועה מסב הרב אלישיב אל התהליכים הפנים-מגוריים: "בני עקיבא היום נקרעת כי היא משקפת את הציבור הדתי-לאומי, שהוא בעצמו נתון בקרע עמוק מאוד. קשה לצפות מתנועה שרוצה להקיף את הציבור הדתי-לאומי לפתור את הבעיות של המבוגרים. הבעיה אינה בתנועה. הציבור התרחב לכל הצדדים, וזה כבר נוגע לשאלה האם הציבור הדתי הוא ציבור אחד".

אגב כך, מוסיף הרב נתנאל כי הוא וחב"ריו, אלה שמשלבים את הערכים והפתיחות שעליהם גדלו בבני עקיבא אולם מאידך משתייכים לזרם התורני, מתקשים לעתים למצוא את מקומם במגזר הדתי: "האמת היא שהרבה אנשים שעברו מסלול דומה לשלי מרגישים בגרותם בדידות מסוימת", הוא מודה, "מצד אחד הם קיבלו על עצמם עול תורה, וכבר לא יכולים להזדהות עם הבינוניות הדתית והפשרנות שאפיינו את בתיהם ואת קהילתם. אבל מצד שני, לא תמיד הם מצליחים להרגיש לגמרי בבית באגף התורני יותר, שלפעמים אין בו מספיק את החיבור למגוון כוחות החיים ולכלל שכבות העם. וכשהפער מתחדד והמסרים הולכים ומחריפים מכל הצדדים, כפי שאירע בבחירות האחרונות, כואב לנו במיוחד, כי היינו רוצים להיות הגשר בין העולמות, ולא תמיד אנחנו מצליחים בכך. באופן אישי מצאתי את מקומי כאן במכינה בעלי, כי כאן זה אחד המקומות שבהם יש את התמהיל שכל כך דיבר אליי בנעוריי - תורה בגדלות יחד עם כוחות חיים בריאים וחיבור לעם ולמדינה".

בספר אתה מביא מכתב שלך כנער, בו אתה מייחל למצוא אישה שתסכים להישאר איתך ברעננה, כדי שתוכל להמשיך בפעילות החינוכית שלך שם. כיום אתה מתגורר במקום אחר לחלוטין. איפה אתה ממוקם על הסקאלה שבין חשיבות המגורים בעיר להתיישבות בהר?

הרב אלישיב מקדים ואומר כי מקום מגוריו בעלי הוא נגזרת של מקום העבודה במכינה, אולם אלמלא האילוץ המקצועי הוא בהחלט היה רואה את עצמו מתגורר ברעננה. פרט לכך, עבודתו החינוכית היא למעשה מפגש

לפעמים אלו שיצאו מתוך הדתיות הפושרת מרגישים שהגיעו לחוף מבטחים תורני. הם נשארים מבוצרים בתוך עצמם, מרגישים בעולם הבא ומתנתקים מהעולם הזה. ככל שעולם התורה יהיה מנותק מהחיים המעשיים, כך אובדן הדרך של הציבור הדתי-לאומי יגבר

עם אוכלוסייה דומה לזו שאיתה גדל ופעל ברעננה, ועל כן הוא אינו מרגיש מנותק מהחברה העירונית. במישור העקרוני הוא אומר כי "אין לנו את הלוקוסוס של הבחירה בין טיפוח הפנים לטיי פוח החוץ, היכן שתהיה הזנחה - שם נחטוף. אנחנו צריכים לבנות את עולמנו הפנימי, ולשם כך צריך תשתית חינוכית מתאימה ולעתים גם התבדלות מסוימת, ועם זאת עלינו להישאר מחוברים לכלל האומה. ישנן שאלות אינדיבידואליות, על כל אדם להחליט מה ריבונו של עולם רוצה ממנו בכל שלב נתון, אבל ככלל יש צורך באיזון בין הפנים לחוץ".

לידו, ההסתגרות בחממה תורנית טומנת בחור בה סכנה לכלל הציבור: "לפעמים אלו שיצאו מתוך הדתיות הפשוטת מרגישים שהגיעו לחוף מבטחים תורני. אני חושב שזו הדרך של היצר הרע לנטרל את השפעתם הברוכה: הם נשארים מבוצרים בתוך עצמם, מרגישים בעולם הבא ומתנתקים מהעולם הזה. האנשים האלה הולכים לקדושה, אבל הם לא ישיפיעו על כולם. ככל שעולם התורה יהיה מנוי תק מהחיים המעשיים, כך אובדן הדרך של הציבור הדתי-לאומי יגבר".

"ספר חדש הוא כמו לידה"

על מנת לעצור את הניתוק שממנו הוא חושש, ולחבר את כלל המגזרים אל המעיין שממנו שתה בישיבות מרכז הרב והר המור, החליט הרב אליי שיב על מפעל חיים משל עצמו, אותו הקים לפני כאחת עשרה שנים. הוצאת הספרים 'בניין תורה' היא כולה יציר כפיו, משלב כתיבת החומרים ועריכתם, דרך העיצוב והעימוד, ההוצאה לאור, איסוף הספרים ואחסונם במחסן ביתו, ועד לשלב ההפצה בדואר למזמיני הספרים. "ביום שבו יוצא אצלנו ספר חדש לאור, אני לובש חולצה לבנה ומברך שהחינוך בשם ומלכות. בשבילי זה כמו לידה", הוא מתאר בהתרגשות.

מה זה בשבילך להוציא ספר נוסף בהוצאת שלך?

"אלה לא ספרים של מה בכך. כשאני פה במי שרד, כותב או אורז ספר למשלוח, אני מרגיש כמו רוקח שמגלה תרופה חדשה לגמרי למושהו שמציק לאנשים. כשאני יוצא לדואר עם חבילות ספרים בידי, אני מרגיש שאני שולח בריאות לר-חבי הארץ וגם לחו"ל".

אז מה הן התרופות שמסתתרות בספרי ההוצאה? הרב נתנאל מסביר שהגרעין הראשוני ליוזמה להוצאת הספרים היה הצורך לתווך בין שפת בית המדרש לציבור הרחב. "הייתה לי אז תחושה שהגעתי לבית מדרש מופלא עם עומק גדול, עם אידיאלים שיכולים להחיות עם רב. אבל השפה של בית המדרש הזה הולכת ונעשית מנוכרת ולא נגישה. זה נולד כשהייתי אברך בהר המור, וחשתי תסכול. הרגשתי שהרב שלי, הרב טאו, מדבר בשיי עורים בבהירות, אבל חשוב שגם הספרות תשקף את הבהירות הזאת. את הרב קוק תרגמו להרבה שפות, ועלה בדעתנו שצריך לתרגם אותו גם לע-ברית", הוא אומר על דרך החידוד, "אנחנו מקפידים שכל הספרים שלנו יהיו כתובים בעברית בהירה, כך שכל אדם בן זמננו יוכל להבין".

את הכסף, שהוציא מכיסו, להוצאת הספר הראשון "שמנו על קרן הרב צבי", הוא מחייך, ורוי מזו בכך לתוכנו של הספר 'צדיק באמונתו יחיה', שמעובד על פי שיחותיו של הרב צבי טאו. בהמשך יצאו ספרים נוספים, כמו ספר שיעורים לזכרו של אל"מ דרוו וינברג, סדרת מאמרי הליבה במשנת הראי"ה של הרב חגי לונדין, ו'לעזרת ה' בגיבורים' שמכניס את המסרים מבית המדרש אל השגרה הצבאית. עד כה ההוצאה הפרטית הזאת של הרב אלישיב הוציאה מתחת ידיה כחמישים אלף כר-כים. את ספרו החדש, שאינו ספר קודש מובהק, הוציא תחת השם 'ספרי נוגה', גם הוא שלו, ובו הוא מתכוון להוציא ספרות חול שתומכת במסרים

של קודש.

כאמור, כובעו המרכזי של הרב נתנאל הוא ר"מ במכינה, וככזה הוא נמצא לא מעט על קו התפר שבין בית המדרש לצבא. לפני כמה חודשים התפרסם בפייסבוק מאמר חריף של הרב אלישיב, שתקף את התנהלותו של מפקד בה"ד 1 מול צוער בוגר המכינה שביקש להימנע מאיסור הלכתי. המאמר חולל סערה סביב היחס לדתיים בצה"ל. כמי שמחנך ושולח את תלמידיו לשירות מסור בצה"ל, אתה לא מאוכזב שזה היחס שתלמידך מקבלים?

"ברוך השם זה אינו הכלל, אלא היוצא מן הכלל. בסך הכול תלמידנו מתקבלים יפה מאוד בצה"ל, משתלבים בכלל היחידות ורבים מהם יוצאים לתפקידי פיקוד וקצונה. אנחנו לא מחושים מומים בצה"ל, ומשתדלים לא לנפח כל תקרית קטנה לממדים גדולים. אבל כשיש פגיעה של ממש אסור לנו לשתוק, ובעיניי זה גם המבחן שלנו.

"במקרה המדובר, הצוער הודח לקראת סוף הקורס, עקב עמידתו על שני עניינים דתיים, עמידה שנתפסה על ידי מפקד הבה"ד כקיצונית ולא מאוזנת, בעוד שלדעתנו, ומה שחשוב יותר - לדעת הרבנות הצבאית הראשית, הצדק היה עם הצוער. בעקבות ההד התקשורת שהיה לדברים

היום מקובל לחשוב שהתהליך הזה מתחיל אצל בני הנוער בגיל שמונה עשרה, כשהם הולכים לישיבה. אז הם נהיים רציניים. אבל אנחנו נהיינו רציניים בגיל התיכון. לדחות את התהליך לגיל שמונה עשרה זה מאוחר מדי, זו טעות לחשוב שהחיים התורניים מתחילים בגיל הזה. השנים שלפני כן יקרות לעיצוב ולבניין האישיות

שכתבתי, נוצר ערוץ תקשורת ישיר מול מפקד הבה"ד. סיכמנו בינינו שלא לחשוף את פרטי השיחות. אוכל רק להגיד שבשורה התחתונה לא הצלחתי לשכנע אותו לבטל את ההדחה, אבל אני חושב שהוא למד להבין אותנו טוב יותר. הוא גם התחייב לדאוג לכך שאותו צוער יקבל הזדמנות נוספת בקורס הבא, דבר שלא היה מובן מזאליו, ובהתחייבות הזאת הוא עמד.

"עד כאן מעשי אדם, ומכאן נפלאות דרכיו של המקום. במסגרת אותו קורס שני, צה"ל יצא למי בצע 'צוק איתן'. בה"ד 1 היא גם יחידה לוחמת, ומפקד הבה"ד הוא מח"ט. היה חסר לו נגיבסט (מקלען), ובריור קצר העלה שהכשיר ביותר לתפקיד היה אותו צוער. כך הם מצאו את עצמם צמודים זה לזה בכל סערת הקרבות של המבצע! הצוער הרוויח ניסיון מבצעי חשוב, ומפקד הבה"ד למד להכיר אותו מקרוב ומתוך כך להוקיר אותו מאוד, כי הוא באמת בחור עם לב זהב. בטקס הסיום, מפקד הבה"ד חרג מן הנוהל המקובל והעניק לצוער את הדרגה שלו באופן אישי, כאות להערכתו כלפיו. היום אותו צוער עושה חיל כק-צין ביחידה שלו". ■

Hagitr72@gmail.com